

Rodzaje nabycia praw do spadku

(stan prawny na dzień 23 maja 2016 r.)

W poprzednim wpisie pisaliśmy o tym kto może odziedziczyć spadek. W tym wpisie przedstawimy sposoby postępowania ze spadkiem.

Po tym jak uda nam się ustalić kto dziedziczy po spadkodawcy i na jakiej podstawie, musimy zadać sobie dwa bardzo ważne pytania:

- 1) **kiedy dowiedzieliśmy się o tytule do dziedziczenia (najczęściej kiedy nastąpiła śmierć naszego spadkodawcy)?**
- 2) **czy spadkodawca miał jakieś długi?**

Dlaczego te pytania są takie ważne? Otóż dlatego, że w ciągu 6 miesięcy od dnia kiedy dowiedzieliśmy się o naszym tytule do dziedziczenia, możemy coś jeszcze z tym spadkiem zrobić. A co dokładnie?

Każdy spadkobierca ma do wyboru trzy możliwości:

- 1) **przyjąć spadek wprost** (czyli ze wszystkim co spadkodawca posiadał, w tym długami),
- 2) **przyjąć spadek z dobrodziejstwem inwentarza** (czyli przyjmujemy spadek w całości tj. majątek i ewentualne długi, przy czym za te drugie czyli za długi odpowiadamy tylko do wysokości odziedziczonego majątku spadkowego),
- 3) **odrzuć spadek** (czyli nie przyjąć nic co należało do naszego spadkodawcy; w przypadku odrzucenia spadku będziemy traktowani tak, jakbyśmy nie dożyli otwarcia spadku; UWAGA: w przypadku odrzucenia spadku przy spadkobranii ustawowym odrzucony spadek przechodzi na dzieci osoby, która odrzuciła spadek).

[O tym jak odrzucić spadek w imieniu dziecka będziemy pisać w następnych wpisach]

Co w sytuacji, gdy w czasie 6 miesięcy od chwili kiedy dowiedzieliśmy się o naszym tytule do dziedziczenia nie zrobiliśmy nic?

Niezłożenie oświadczenia o przyjęciu spadku (wprost lub z dobrodziejstwem inwentarza) bądź odrzuceniu spadku w ciągu tych 6 miesięcy, skutkuje tym, że domniemywa się, że nabywamy spadek z dobrodziejstwem inwentarza (**UWAGA:** w odniesieniu do spadków po spadkobiercach, którzy zmarli przed 17 października 2015 r. obowiązuje domniemanie przyjęcia spadku wprost).

Gdzie można złożyć oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku?

Oświadczenie o odrzuceniu lub przyjęciu spadku możemy złożyć albo przed notariuszem albo przed Sądem Rejonowym właściwym dla naszego miejsca zamieszkania. Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku można złożyć ustnie lub na piśmie z podpisem urzędowo poświadczonym.

W przypadku kiedy chcemy aby ktoś nas wyręczył w złożeniu takiego oświadczenia, możemy powołać w tym celu pełnomocnika (pełnomocnictwo dla takiej osoby powinno być sporządzone w formie pisemnej z podpisem urzędowo poświadczonym).

Co powinno zawierać oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku?

Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko spadkodawcy, datę i miejsce jego śmierci oraz miejsce jego ostatniego zamieszkania,

- 2) tytuł powołania do spadku,
- 3) treść złożonego oświadczenia.

W oświadczeniu powinno się zamieścić także informacje o:

- 1) innych wiadomych oświadczającemu osobach należących do kręgu spadkobierców ustawowych,
- 2) treści, miejscu i osobie przechowującej testament.

Do oświadczenia powinno się załączyć także akt zgonu spadkodawcy oraz akt urodzenia lub w przypadku zamężnych kobiet akt urodzenia osoby składającej oświadczenie o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku jeżeli nie zostały one złożone wcześniej.

O tym co zrobić w sytuacji, gdy spóźniliśmy się ze złożeniem oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku będziemy pisać w następnym wpisie.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 380).

Niniejszy wpis ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi porady prawnej, konsultacji prawnej lub opinii prawnej, ani nie może być traktowany jako świadczenie pomocy prawnej w jakiegokolwiek formie. W szczególności autor nie doradza zachowań zgodnych, bądź niezgodnych z treścią wpisu, informując, że podjęcie lub zaniechanie działań w indywidualnej sprawie uzależnione jest od oceny stanu faktycznego oraz prawnego dotyczącego konkretnej sprawy.